

## A TANTÁRGY ADATLAPJA

### 1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	<b>Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár</b>
1.2 Kar	<b>Pszichológia és Neveléstudományok Kar</b>
1.3 Intézet	<b>Alkalmazott Pszichológia Intézet</b>
1.4 Szakterület	<b>Neveléstudományok</b>
1.5 Képzési szint	<b>Alapképzés (Licenz)</b>
1.6 Szak / Képesítés	<b>GYÓGYPEDAGÓGIA – magyar nyelven</b> <b>Képesítések:</b> <b>Gyógypedagógus (kód: 263412)</b> <b>Foglalkozási terapeuta (kód: 263419)</b> <b>Logopédus oktató (kód: 226601)</b>

### 2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	<b>Gyógypedagógiai didaktika</b>						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	<b>Dr Orbán Réka, adjunktus</b>						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	<b>Dr Orbán Réka, adjunktus</b>						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	IV	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	szaktárgy

### 3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					<b>98</b>
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					<b>32</b>
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					<b>30</b>
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					<b>30</b>
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					<b>4</b>
Vizsgák					<b>2</b>
Más tevékenységek: .....					
3.7 Egyéni munka összóraszámja	<b>98</b>				
3.8 A félév összóraszámja	<b>154</b>				
3.9 Kreditszám	<b>6</b>				

### 4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

### 5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Előadóterem, computer, projektor
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Szeminárium-terem, computer, projektor

## 6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

<b>Szakmai kompetenciák</b>	<p>C.1 Speciális nevelési szükségletű gyerekek, fiatalok és felnőttek komplex (pszicho-, szocio-, pedagógiai) felmérése</p> <p>C.2 Specifikus gyógypedagógiai beavatkozás (kompenzálás, fejlesztés, terápia) SNI személyek számára</p> <p>C.6 Speciális nevelési szükségletű személyek iskolai, szakmai és szociális inklúziójának elősegítése</p>
<b>Transzverzális kompetenciák</b>	<p>Szakmai deontológiai szabályok alkalmazása, alapvető explicit értékrendszerek szerint, a fogyatékkal élő személyek jogaival és máltóságának tiszteletben tartásával</p> <p>Interdiszciplináris szakmai csoportokban való hatékony együttműködés, a neveléstudományokra specifikus projektek, programok hatékony életbeültetése érdekében</p> <p>Hatékony tanulási módszerek alkalmazása a szakmai életben az folytonos továbbképzés érdekében</p>

## 7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>Az alapismeretek alkalmazása a területhez tartozó különböző típusú fogalmak, helyzetek, folyamatok, projektek stb. magyarázatára és értelmezésére</p> <p>A területre jellemző meghatározott helyzetek, problémák megoldására kidolgozott alapszabványok és elvek alkalmazása felügyelet alatt</p> <p>Standard kritériumok és módszerek alkalmazása különböző folyamatok, programok, projektek, elvek, módszerek és elméletek minőségének felmérésére</p> <p>Szakprojektek kidolgozása a szakmában elfogadott elvek és módszerek segítségével</p>
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>C.1.3 A főbb diagnosztikai módszerek azonosítása és ezek megfelelő alkalmazása egy, a fogyatékoság mértékét, típusát, a kontextust és a humán fejlődés egyediségét figyelembe vevő jelentés kidolgozásakor</p> <p>C.1.4 A pszichodiagnosztikai felmérések és ezek eredményeinek a kritikus és konstruktív elemzése, a diagnosztikai módszerek megfelelő kiválasztása a kontextuális, környezeti, a fogyatékosági típus és a súlyosság függvényében</p> <p>C.1.5 Értékelési típusok meghatározása és ezek összehangolása a tanulás időbeosztásával és a fejlesztési folyamat szakaszaival, a megállapított módszerek alapján</p> <p>C.2.1 A gyógy-pedagógiai beavatkozásban alkalmazott módszerek, eljárások és technikák meghatározása, osztályozása és kiválasztása</p> <p>C.2.4 A gyógypedagógiai beavatkozási programok időszakos felülbíráltása és esetleges javítása</p> <p>C.2.5 Beavatkozási módozatok kidolgozása a SNI egyének számára, a gyógypedagógia elveit és módszertanát alkalmazva</p> <p>C.6.4 Az egyénreszabott nevelési programok kritikus és konstruktív értékelése a sérültek sikeres integrációjának megvalósításában</p> <p>C.6.5 Különböző, az SNI személyek szociális integrációját segítő módszertani stratégiák alkalmazása</p>

## 8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A gyógypedagógus, mint osztályfőnök	Előadás, beszélgetés	
2. Éves, féléves tananyagbeosztás, lecketerv készítés szempontjai	Power pointos bemutató	
3. Képességfejlesztés az első osztályban	Vita, ötletbörze, magyarázat	
4. A pszichomotoros fejlesztés és testneveléstanítás	Interaktív módszerek,	

	magyarázat	
5. Olvasási képesség fejlesztése	Power pointos bemutató, magyarázat	
6. Az íráskéesség, a helyesírási képesség fejlesztése	Előadás	
7. Az irodalomtanítás, nyelvtani szabályok és fogalmazástanítás specifikumai speciális osztályban	Előadás, magyarázat	
8. A matematika tanítása – mennyiségfogalom és számfogalom kialakítása	Power pointos bemutató, magyarázat	
9. A matematika tanítása – alpműveletek tanítása	Interaktív módszerek, magyarázat	
10. A matematika tanítása - szöveges feladatok, mértékegységek, törtek tanítása	Interaktív módszerek, magyarázat	
11. Környezetismeret és biológia tanításának módszertana	Előadás, magyarázat	
12. Vizuális nevelés (rajz, kézimunka)	Vita, ötletbörze, magyarázat	
13. Zenei képességek fejlesztése	Vita, ötletbörze, magyarázat	
14. Fizika, kémia oktatása a speciális osztályban	Előadás, magyarázat	

### **Kötelező könyvészet**

- Dibenedetto, M. (2018). *Connecting self-regulated learning and performance with instruction across high school content areas*. Springer.
- Flack, Z., Field, A., & Horst, J. (2018). The Effects of Shared Storybook Reading on Word Learning : A Meta-Analysis. *Developmental Psychology*, 54(7), 1334–1346. doi:10.1037/dev0000512
- Hier, B., & Mahony, K. (2018). The Contribution of Mastery Experiences, Performance Feedback, and Task Effort to Elementary-Aged Students' Self-Efficacy in Writing. *School Psychology Quarterly*, 33(3), 408-418. doi:10.1037/spq0000226
- Hodges, T. (2019). What Do Middle Grades Preservice Teachers Believe about Writing and Writing Instruction? *Research in Middle Level Education*, 42(2), 1-15. doi:10.1080/19404476.2019.1565508
- Kollosche, D., Marcone, R., Knigge, M., Pentado, M., & Scovsmose, O. (2019). *Inclusive Mathematics Education*. Springer.

### **Ajánlott könyvészet**

- Browder, D. M., Grasso, E. (1999). Teaching money skills to individuals with mental retardation. *Remedial and Special Education*, 20/5, 297-307
- M. Tamás M. (2006). *Integráció és inklúzió, fejlesztő módszerek a közoktatásban*. Trefort kiadó, Budapest
- Tölgyszék Papp Gy.-né. (1994). „Így is lehet...”. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- Tóth L. (2002). *Az olvasás pszichológiai alapjai*. Pedellus Könyvkiadó, Debrecen
- Tuzson Z. (2003). *Módszertani feladatgyűjtemény*. Erdélyi Tankönyvtanács, Kolozsvár
- Ványi Á (1994). *Olvasástanítás diszlexia prevenciók módszerrel*. OKI, Budapest
- Varga I. (2005). *Speciális didaktika*. APC-Stúdió, Szeged

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Első találkozás tervezése	Kiscsoportos beszélgetés, szerepjáték	
2. Tevékenységek osztályfőnöki órán	Kiscsoportos beszélgetés, szerepjáték	
3. Képességfejlesztő játékok	Vita, ötletbörze	
4. Testnevelésóra tervezése	Vita, ötletbörze, gyakorlás	
5. Olvasásóra tervezése	Vita, ötletbörze, megbeszélés	
6. írásóra tervezése	Interaktív módszerek	
7. irodalom vagy nyelvtan vagy fogalmazásóra tervezése	Vita, érvelés, bemutatás	
8. mennyiségfogalom/számfogalom kialakításának tervezése	Kiscsoportos beszélgetés, ötletbörze	
9. Matematikaóra tervezése – alpműveletek	Csoportos feladatvégzés	

10. Matematikaóra tervezése - szöveges feladatok, mértékegységek, törtek tanítása	Vita, ötletbörze, gyakorlás	
11. Környezetismeret és biológia óra tervezése	Kiscsoportos beszélgetés	
12. rajz/kézimunka óra tervezése	Vita, ötletbörze, gyakorlás	
13. Zeneóra tervezése	Csoportos feladatvégzés	
14. Kísérlet módszere	Audiovizuális módszerek	

#### **Kötelező könyvészet**

- \* (2012). *Kansas Special Education Process Handbook*, [www.ksde.org/default.aspx?tabid=101](http://www.ksde.org/default.aspx?tabid=101)
- Bello, A. Onofrio, D. Caselli, M.C. (2014). Nouns and predicates comprehension and production in children with Down syndrome. *Research in Developmental Disabilities*, 35, 761–775.
- Fajardo, I., Tavares, G., Avila, V., Ferrer, A. (2013). Towards text simplification for poor readers with intellectual disability: When do connectives enhance text cohesion? *Research in Developmental Disabilities*, 34, 1267–1279.
- Hausstätter, R. S. and Connolley, S. (2012). Towards a Framework for Understanding the Process of Educating the ‘Special’ in Special Education. *International Journal of Special Education*, 27/2, 181-188.
- Jansen, B. R. J., De Lange, E., Van der Molen, M. J. (2013). Math practice and its influence on math skills and executive functions in adolescents with mild to borderline intellectual disability. *Research in Developmental Disabilities*, 34, 1815–1824.
- Kritzer, J. B. (2012). Comparing Special Education in the United States and China. *International Journal of Special Education*, 27/2, 51-55.
- Mengoni, S. E., Nash, H. M., Hulme, Ch. (2014). Learning to read new words in individuals with Down syndrome: Testing the role of phonological knowledge. *Research in Developmental Disabilities*, 35, 1098–1109.
- Schellenberg, E. G., Weiss, M. W. (2013). Music and Cognitive Abilities. in Deutsch, D. (ed.). *The Psychology of Music*, Elsevier Inc,
- van Tilborg, A., Segers, E., van Balkom, H., Verhoeven, L. (2014). Predictors of early literacy skills in children with intellectual disabilities: A clinical perspective. *Research in Developmental Disabilities*, 35, 1674–1685.
- Waitoller, F. R., Kozleski, E. B. (2013). Working in boundary practices: Identity development and learning in partnerships for inclusive education. *Teaching and Teacher Education*, 31, 35-45.

#### **Ajánlott könyvészet**

- Balázs Á. (2009). *Az enyhe értelmi fogyatékos fővárosi tanulók 2008/2009. tanévi kompetenciaalapú szövegértés-mérés eredményeinek elemzése*. Mérei Ferenc Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézet, Budapest
- Borszéki K. (2007). *Kéztorna – Íráselőkészítő feladatok gyűjteménye óvodásoknak*. Geobook kiadó, Szentendre
- Madarász M. (1997). *Segédanyag a „Természeti ismeretek” tantárgy tanításához az enyhén értelmi fogyatékos gyermekek nevelését-oktatását ellátó általános iskolákban*. BGGyTF, Budapest
- Rosta K. (\*). *Színezd ki és számolj te is*. Számoláskészséget fejlesztő feladatlap gyűjtemény 4-7 éves gyermekeknek. Göncöl kiadó, Budapest
- Szabó B. (2006). *Ajánlások értelmileg akadályozott gyermekek kompetencia alapú fejlesztéséhez*. suliNova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht., Budapest

### **9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.**

- Romániai Pszichológusok Társaságának Deontológiai Kódjának és előírásainak, törvényének megfelelő (Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică ([www.copsi.ro](http://www.copsi.ro)) și a Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004)
- A felsőoktatási foglalkoztatások-szakmák nyilvántartásának megfelelő (Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>))

## 10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Vizsga	szóbeli	50%
10.5 Szeminárium / Labor	Parciális vizsga	írásbeli	10%
	Aktív részvétel	pontozás	10%
	Csoportos feladatok és könyvészeti jegyzetek	beadandó	15%
	Dolgozat	beadandó	15%

### 10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

A végső jegy legnagyobb hányadát a vizsgaidőszakban megtartandó vizsga jelenti.  
Ha a félévi vizsgán a hallgató nem kapja meg az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett  
Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után. A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében az igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet (14 jelenlétből jelenlétből max. 3-szor lehet hiányozni).  
A dolgozat(ok) leadása és bemutatása kötelező, kizáró jellegű, a vizsgára való jelentkezés előfeltétele. A dolgozatok leadása a végső határidő után nem lehetséges.  
A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után.  
**A félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pót-pótvizsga időszakban nem pótolhatóak.**  
Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre vagy pót-pótvizsgára jelentkeznek, **minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.)** eleget kell tenniük.

Kitöltés dátuma  
2024. április 15.

Előadás felelőse  
dr. Orbán Réka, adjunktus

Szeminárium felelőse

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

Intézetigazgató  
dr. Kotta Ibolya, docens